

Непресушно мелодијско надахнуће

Пет, 09/30/2011 - 20:03

Премда целовечерњи ауторски програми савремених, па још и живих композитора готово по правилу подразумевају неизвесност, па чак и када су неоспорни и високи квалитет опуса

представљаног уметника и рецентни интерпретативни квалитети одабраних музичара који га тумаче, са задовољством и поносом смо „констатовали“ лепо испуњену чувену концертну салу „Гаво“ у Паризу, у којој су 22. септембра извођена дела српског академика Ивана Јевтића. Рецепт за овако успешно, „стојећим овацијама“ пропраћено и бурно акламирано вече и јесте и није сложен: Треба уложити огромне организационе напоре, наћи подршку својих „матичних“ културних институција и посленика, као и оних стечених у „другој“ домовини (што је за Јевтића Француска у којој делује већ 38 година), уз подразумевајућу изванредну музику, сјајне извођаче и „отворену“, за несвакидашњи доживљај, инспирисану публику. „Ризик“ нашег национално „обојеног“ композитора познатог по непресушном мелодијском надахнућу, врелом темпераменту, снажној ритмичкој инвентивности и мајсторству оригиналне оркестрације, да у једном од најважнијих центара европске културе оствари своје велико концертно „огледање“, вишеструко се исплатио: у првом реду са становишта презентације наше националне културе, али и личног, самосвојног израза и сопствених музичких светова.

Понуђеним избором „париског“ програма насловљеног као „Иван Јевтић, његова музика, његови пријатељи“ аутор је начинио својеврсну синтезу свог погледа на свет, на музичку уметност, на индивидуални стил, откривајући и овим одабиром (дела насталих у периоду од 1986. до 2004.

године) свој „природни“ приступ стваралаштву и писању, као и несклоност ка било каквој „математичко-техничкој“ конструкцији. И управо Јевтићева непатворена музикалност, српски, али и широки космополитски дух и инспирација, који поред „гласова“ родне груде и Београда, „усвојеног“ Париза, али и утицаја Беча (где се такође школовао) и Бразила (у којем је провео три незаборавне, стваралачки значајне године), повезују и звуке Балкана и Централне Европе, зрачили су пуном снагом са подијума елитне дворане, а свих шест композиција, захваљујући баш тој врцавој музикалности, али и „носивој“ ритмичкој прегнантности, и изнад свега, „видљиво“ прштећој енергији, ватрености и страственој топлини, лако је, и како смо и сами доживели и приметили, без „препрека“ комуницирало с бројним слушаоцима.

Основу комплетном концерту пружао је изванредно припремљен београдски гудачки оркестар „Душан Сковран“ под диригентским вођством Весне Шоуц, која иначе енергично води и лепо прихваћене представе Јевтићеве опере „Мандрагола“ на сцени земунског „Мадленианума“. И у овом, веома подмлађеном саставу који се редовно за наступе увежбава под уметничким и педагошким надзором Обрада Недељковића, ансамбл је наставио традицију прворазредног музицирања, као и истраживачки и извођачки жар када је у питању савремена, посебно музика наших композитора. Изузетни солисти међународне класе (нашег и француског порекла), почев од перфектног трубача Патрика Обијеа (Концертантна свита за трубу пиколо и гудаче) и упечатљивог флаутисте Филипа Пјерлоа (Други концерт за флауту и гудаче), те још бриљантнијег кларинетисте Патрика Месине, најзад и новосадској публици познатог, одличног пијанисте Паскала Галеа (Концерт за кларинет, клавир и гудаче), до наших уметника – сопрана Снежане Савичић-Секулић (циклус Eissplitter на стихове Ирене Спајсер за глас, хорну, харфу, челесту, ксилофон, гlockеншпил и гудачки оркестар) и срчано ангажованих виолончелисткиња Ксеније Јанковић и Маје Богдановић (Дивертименто за два виолончела и гудаче), „допунули“ су завидни оркестарски ниво предавања.

Врхунац вечери, али и ауторовог стваралачког проседеа који је све време фасцинирао преовлађујућим ведрим расположењима (премда је деловао и осећајним, контрастним, сетним и лирским, па и „озбиљним“, чак болним акцентима), прштећом енергијом и „музикантским заигравањима“ свих инструменталних линија, те ритмичком врцавошћу и темпераментним „изливима“, остварен је по нама у Дивертименту, који је и поред интензитета интерпретације и „зацртане“ тензије и речитости, остао на линији естетски лепе, чисте и јасне звучности. Као и у претходно изведеном Другом флаутском концерту, у овом троставачном делу такође се огледа велики утицај бразилске народне музике која је богато „оплодила“ Јевтићев језик, и управо су њихови финални ставови итекако „бразилски“, односно на линији „спреге“ поменутих елемената широко схваћене традиције Балкана, Централне Европе и Бразила. Било је то ауторско вече којим је наш композитор и академик могао испунити своје снове, и поред тога што су његова остварења присутна на многим концертним сценама свих континената, живе објављена код угледних француских и швајцарских издавача и снимљена на носаче звука у Србији, Француској, Немачкој, Шведској, Јапану, а неколико њих чине и фондус обавезних конкурсних комада чувених светских инструменталних такмичења.

Марија Адамов